

Handbjerg Marina Fonden
Handbjerg Marina 10,
7830 Vinderup
Att: Martin Daasbjerg

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 119866
Ref. loufr
Den 24. marts 2026

(Afgørelsen sendes til ejerne af de berørte matrikler via digitalpost)

Dispensation til infoskilte og terrænændring inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til opstilling af 6 infoskilte og terrænændringer i form af udlægning af sand/grus inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommene matr.nr. 1b, 1cq, 1df og 49 Handbjerg Hovgård, Handbjerg, 1c og 14 Hellegårde, Ejsing, samt 5p Den nordlige del, Hjerm, i Holstebro Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Vilkår for dispensation

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Der skal indhentes fuldmagt fra ejerne af de berørte matrikler før dispensationen er gældende.
- Der må ikke tilføres mere sand end hvad der er nødvendigt for at vedligeholde stien.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Handbjerg Marina Fonden har ansøgt om dispensation til opstilling af 6 infoskilte og terrænændringer i form af udlægning af sand/grus i forbindelse med etablering af tre vandreruter på matriklerne 1b, 1cq, 1df og 49 Handbjerg Hovgård, Handbjerg, 1c og 14 Hellegårde, Ejsing, samt 5p Den nordlige del, Hjern, der alle ligger helt eller delvist inden for strandbeskyttelseslinjen.

Et kort over det ansøgte område kan ses på figur 1.

Kort over de ansøgte vandreruter kan ses på figur 2-4. Kystdirektoratet har sat en rød cirkel omkring de skilte der etableres inden for strandbeskyttelseslinjen.

Et kort over placeringen af skiltet på 700 m ruten på Handbjerg Marina ses på figur 5.

En illustration af skiltenes udseende ses på figur 6.

Et kort hvorpå den ansøgte terrænændring er markeret ses på figur 7.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. De røde områder markerer de ansøgte matrikler.

Fig. 4. Tilsendt fra ansøger. På figuren ses en oversigt over en 700 m rute ude på Handbjerg Marina. På ruten opstilles et enkelt skilt i tilknytning til badebroen.

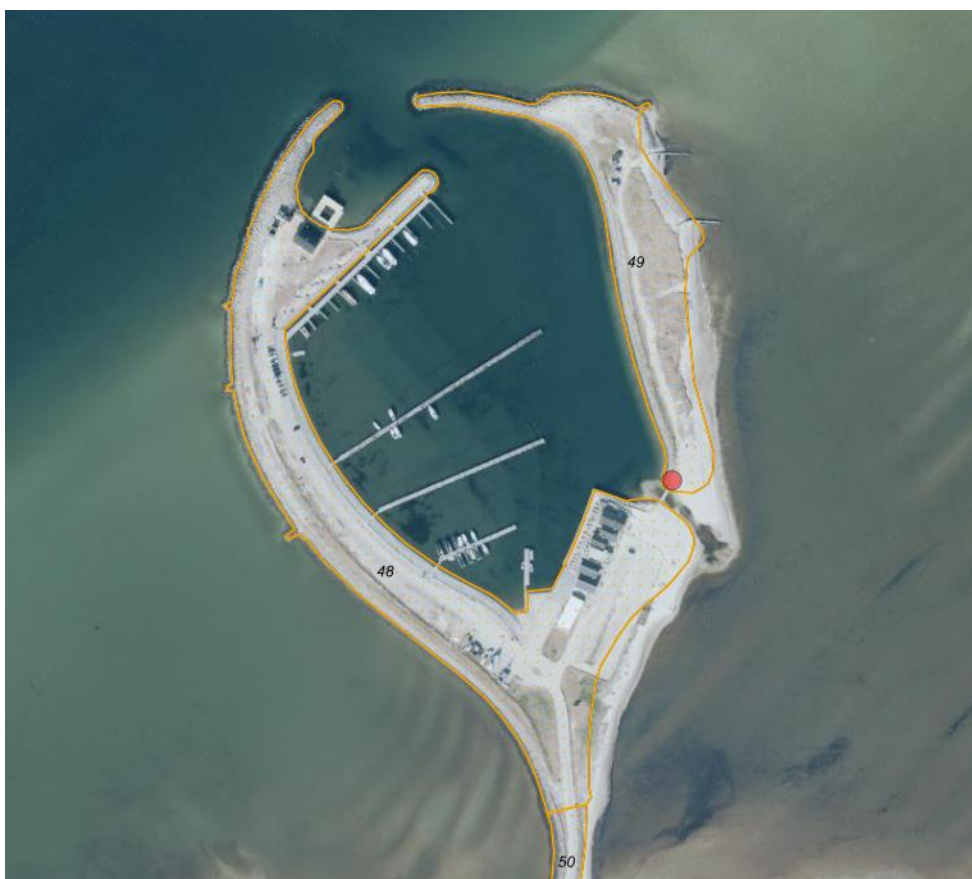

Fig. 5. Ortofoto 2025. På figuren er placeringen af det ansøgte skilt på Handbjerg Marina markeret med en rød prik.

Fig. 6. Tilsendt fra ansøger. På figuren ses en illustration skiltens udseende.

Fig. 7. Tilsendt fra ansøger. Udklip fra Holstebro kommunes dispensation ift. §§ 3 og 16. På figuren er placeringen af den ansøgte terrænændring markeret med en rød streg.

Ansøger har oplyst følgende:

"vi ansøger om dispensation til opsætning af informationstavler ved 4 vandrerruter i tilknytning til Handbjerg Marina. Der er vedhæftet beskrivelse af stierne, der hver har deres tema med opsatte tavler, med en størrelse som en A4 side, opsat på holdbare træpæle i ca. 1 meters højde. de 4 stier:

1 badeøen

2 engstien

3 stiforløb i sommerhusområdet

4 stiforløb langs stranden til sommerstedvej og livbjerggård med retur forløb på cykelstien langs jernbanen.

der er søgt og bevilget tilskud fra Holstebro kommunes tilgængelighedspulje. i forbindelse med stierne vil der ikke blive ændret langs kysten både mod øst og mod vest i forbindelse med stierne. Strandene vil blive betrådt uden ændringer. alle grundejerforeninger i området er blevet informeret og er vendt tilbage med deres godkendelser af stiforløbene, ligesom Holstebro kommune er ansøgt om dispensationer i forhold til å -forløbs afstande. vi står selvsagt til rådighed med alle yderligere oplysninger."

Kystdirektoratet spurgte ind til behovet for mængden af skilte, samt hvilken information der vil fremgå af disse.

Ansøger svarede følgende:

"(...)

der vil blive opsat skilte på 700 m 3000 m og 4000 m. kun den lange til Sommerstedvej og Livbjerggård bliver der ikke opsat skiltning, men i stedet informeret med 3 foldet A4 skriv.

(...)

Infoskiltene indeholder information om netop den rute der er valgt, - dvs sig den korte på badeøen: livet under vandoverfladen, samt fugle, Engstien: der følger en historisk rute fra middelalderen på vejen til Skærbæk, videre til fjorden og retur langs stranden, historien omkring en "stenkiste", fuglelivet i sivene i engene – rørdum osv., langs Skærbæk fugle fisk der og et helt andet univers langs stranden På vejen ud krydses Helleå, med den historik.

Turen op gennem sommerhusområderne, Slæbestedet og første udgave af en havn i Handbjerg, snødderbæk, skillevejen mellem Holstebro og Struer kommuner, handbjergs historie f.eks. Hsndbjerg Hospital, Fredehjemmet, tidligere forretningsliv i Handbjerg området. Altså handbjergs Historie.

(...)

Der bliver bragt relevant information så dette matcher de enkelte stier: badeøen – livet under vandoverfladen, og fuglelivet over. Engstien: historien om Helleå, den gamle amtsvej der forbandt Skive med Lemvig, historien om

en fredet Stenkiste, fugle padder i engene, fisk i åerne, og fugleliv/fisk/skaldyr mv. i fjorden. Siten i sommerhusområderne: glimt af Handbjerg histore. Al skiltning og infortavler bliver sat op i samarbejde med de nærmeste naboer, hvorfra der på forhånd allerede er indhentet tilladelser til det påtænkte.”

Kystdirektoratet konstaterer, at forløbet af 4 km ruten ikke følger eksisterende stier hele vejen, og spurgte ansøger ind til dette. Der blev også spurgt ind til behovet for den ansøgte terrænændring.

Ansøger svarede følgende:

”Vedrørende stien ud i Handbjerg enge med afsæt fra Strandvejen, så er forløbet således: den gamle hovedvej fra middelalderen der forbandt Skive med Lemvig følges frem til Skærbæk. Den fremtræder som en markvej i dag, forløbet mod øst over betonbro over Helleå, derefter frem til lille drejning hvor der forefindes en Stenkiste, formentligt anlagt i tidlig middelalder, - som vi betragter som fredet. Den vil få en informationstavle, hvor dette beskrives. Markvejen forsætter frem vandløbet Skærbæk, undervejs passeres mindre granbeplantning hvori forefindes en ”kunstgrav” til jagt på ræve. Den får en skiltning. Ved fremkomsten til Skærbæk følges denne til stranden, og tilbageløbet er langs stranden mod vest til Marinaen. Jeg gennemførte i 1994 en restaurering af markvejen i samarbejde med daværende Vinderup Kommune, og fik da et tilskud på 6000 til køb af grus, - denne grusning mangler en smule i to hjulspor hvor disse er blevet dybe. Kan vi ikke få lov til dette, så må vi færdes langs makrvejen som vi nu kan. Til orientering har vi kendskab til en hændelse i 1600 tallet hvor Ejsing og Handbjerg havde fælles præst. Denne skulle en søndag passere den dengang dårlige vej igennem engene, og havnede meget uheldigt nede i pløret mellem de to forspændte heste. Bispen blev inddraget, og medførte ændring i præsternes kirkeopdeling. Denne beretning vil blive bragt på en af informationstavlerne.

(...)

Der bliver ikke opsat skilte ved den lange rute, der udarbejdes i stedet en trefløjet folder – som en foldet A4 side, der frit vil kunne hentes ved vor informationsstander.”

Ansøger har tilsendt en opsummering af det ansøgte:

”Omkring de 4 vandrestier, og afmærkninger så Molestien 700 meter på bade øen, vi må her og nu opsætte skiltning ved broen til øen. (...)

Engstien 4 km,: der følger den oprindelige hovedvej fra Lemvig til Skive. Der må sættes skilt op ved Helle Å betonbroen, ved Stenkisten ca 100 m. mod øst, ved den lille plantage med en kunstgrav til ræve, samt ved fremkomsten til Skærbæk å og informationerne fra 1732 og begivenhederne omkring præstens prøvelser undervejs fra Ejsing Kirke til Handbjerg Kirke anden juledag, og de

begivenheder der fulgte deraf bl.a. ændring af opdeling i provstiet mm. Der bliver ikke opsat skilte på vandringen langs stranden i returforløbet. Der må desuden tilføres stabilgrus i en kortere del af den oprindelige ved, da den trænger dertil, og senest er blevet tilført i 1994, da vi sidst restaurerede ud i de skønne engarealer med den flotte natur. Handbjergstien 3 km, der opsættes, skilte som beskrevet, og aftalt med de involverede borgere, herunder grundejerforeninger mv. skiltningen vil koncentrere sig om beretninger fra Handbjerg by og sogns historie. Livbjerggårdstien 6 km. Der opsættes ikke skilte i dette stilforløb, Det gælder for alle 4 stiforløb af der udarbejdes 3 foldede information ark, der vil kunne hentes ved centralt opsat informationstavle på Handbjerg Marina, fra hvilken alle 4 stiforløb udgår.

(...)”

Det bemærkes at Holstebro Kommune har meddelt dispensation til det ansøgte fra naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 16.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 32 Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge) ligger ca. 6,4 km mod nord. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 32. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 40, der ligger ca. 7 km mod nordvest i N62.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 32 og fuglebeskyttelsesområde nr. 40 ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at der er tale om etablering af mindre anlæg i form af skilte, der opstilles i tilknytning til allerede eksisterende markveje, stier og broer. Der er herudover lagt vægt på afstanden til Natura 2000-området. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Det bemærkes, at der er ansøgt om dispensation til at opstille 6 infoskilte i tilknytning til allerede eksisterende sti, vej og markvej, hvor der i forvejen er gående og kørende færdsel, samt at terrænregulere en eksisterende sti for at vedligeholde denne, ved at udlægge sand/grus.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Kystdirektoratet vurderer, at de ansøgte infoskilte er sådanne støttepunkter, som der sigtes til med lovbemærkningen. Der er i vurderingen lagt vægt på, at formålet med skiltene er at informere om naturen og historikken på de ansøgte placeringer. Der er herudover lagt vægt på, at skiltene er offentligt tilgængelige, mindre anlæg, der placeres i tilknytning til eksisterende sti, vej og markvej, hvorfor de ikke vil have en negativ påvirkning på kystlandskabet.

Kystdirektoratet vurderer derudover, at den ansøgte terrænændring udgør et særligt tilfælde, der kan opnå dispensation jf. naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1. Der er i vurderingen lagt vægt på, at der er tale om vedligeholdelse af en eksisterende sti, der vil gøre det lettere for folk at færdes langs den.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til opstilling af 6 skilte og terrænændring.

Med venlig hilsen

Louise Marie Frandsen

Kystdirektoratet

+45 20 84 98 42

loufr@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 32 og
fuglebeskyttelsesområde nr. 40

Afgørelsen er også sendt til:

- Holstebro Kommune, kommunen@holstebro.dk /
naturogmiljo@holstebro.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Holstebro, dnholstebro-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds LimfjordSyd limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Holstebro, holstebro@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 32 og fuglebeskyttelsesområde nr. 40

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 32		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Strandeng (1330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
Arter:	Odder (1355)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 40		
Fugle:	Lysbuget knortegås (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Klyde (Y)
	Dværgterne (Y)	Havterne (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugl ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: Hvinand (T) i fuglebeskyttelsesområde F40. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))